

Zpráva o realizaci Záchraného programu sysla obecného v České republice v roce 2009

V následujícím přehledu jsou uvedeny aktivity, které proběhly v rámci realizace záchraného programu v roce 2009. U jednotlivých opatření je kurzivou uveden plán činností, který byl navržen v realizačním projektu (dále „RP“) pro rok 2009 a v návaznosti je uvedena realizace činností v tomto roce.

3.1 Péče o biotop

3.1.1 Zajištění managementu lokalit výskytu sysla

V roce 2009 byl management na vybraných lokalitách sysla obecného zajišťován ze dvou finančních zdrojů: z Programu péče o krajinu (dále „PPK“) a z titulu „Záchrané programy pro zvláště chráněné druhy“, který je podporovaný Finančním mechanismem EHP/Norska a MŽP (dále tzv. „Norské fondy“, zkráceně „NF“). Přehled lokalit se zajištěným managementem je shrnut v následující tabulce.

Lokalita	Typ zasmluvněného managementu	Zdroj financí	Smlouvu PPK zajišťuje
Letňany	Sečení	PPK	Jaroslav Veselý, SCHKO Český kras
Mohelno	Sečení, pastva	PPK	Martin Hobza, AOPK Havlíčkův Brod
Raná	Sečení, pastva, odstranění křovin	PPK, NF – 2. výzva	Borek Franěk, SCHKO České středohoří
Raná – Hrádek	Sečení, setí ozimé pšenice	PPK, NF – 1. výzva	Borek Franěk, SCHKO České středohoří
Roudnice n. L.	Sečení	PPK (nebylo realizováno)	Renata Michalegová, AOPK Ústí nad Labem
Bořitov	Sečení	PPK	Stanislav Koukal, AOPK Brno
Břeclav – Ladná	Sečení	PPK	Stanislav Koukal, AOPK Brno
Kyjov – Milotice	Sečení	PPK	Stanislav Koukal, AOPK Brno
Jamolice	Sečení	PPK	Stanislav Koukal, AOPK Brno

Mirotlav	Sečení	PPK (realizováno z dotace na sečení letiště)	Stanislav Koukal, AOPK Brno
Brno – Medlánky	Sečení	NF – 1. výzva	
Kolín	Sečení	NF – 2. výzva	
Hodkovice n. Mohlehou	Sečení	NF – 2. výzva	

U čtyř lokalit došlo v průběhu roku oproti plánu ke změně rozsahu finančních prostředků, ze kterých byl (nebyl) zajištěn management:

Raná-Hrádek – příslušnému aeroklubu byl schválen projekt z Norských fondů na zajištění managementu (sečení) letiště. Z tohoto důvodu bylo z PPK financováno pouze setí ozimé pšenice v okrajových částech letiště jako potravního zdroje pro zde přítomnou syslí kolonii.

Roudnice nad Labem – aeroklub nepožádal o finanční příspěvek na management letiště, neboť vedoucí aeroklubu považoval tuto částku za nedostačující a příliš nízkou.

Jamolice – management měl být původně zajištěn z prostředků Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Poněvadž však k tomuto zajištění nedošlo, byly využity prostředky z PPK.

Mirotlav – zdejší aeroklub požádal o finanční dotaci na sečení letiště. Žádosti bylo vyhověno.

U dvou projektů, které byly schváleny v rámci 1. výzvy NF byl prováděn management v průběhu celé sezóny 2009. U tří projektů schválených v rámci 2. výzvy NF byl proveden příslušný management pouze na podzim 2009.

3.2 Péče o druh

3.2.1 Experimentální ověření možností umělých chovů

RP: A. V ZOO Praha bude pokračovat polopřirozený chov syslů ve voliére. Pravidelným pozorováním bude zjištěno, zda jedinci ve voliére úspěšně zvládli období hibernace. Dle výsledků rozmnožování bude rozhodnuto, zda voliéra bude na omezenou dobu otevřena, aby zejména juvenilním jedincům bylo umožněno osídlení přilehlého okolí voliér. Problematickou záležitostí bude zamezení vstupu predátorů do voliéry v době jejího otevření. Spolupráce s pražskou zoologickou zahradou není dosud zajištěna smluvní cestou a péče o voliéru je hrazena z prostředků ZOO Praha.

Zodpovědná osoba:

ZP: Jitka Uhlíková

ZOO Praha: Pavel Brandl

B. V ZOO Brno je plánováno založení druhého polopřirozeného chovu sysla obecného. ZOO Brno si zažádalo na SCHKO Moravský kras o výjimku z ochranných podmínek sysla obecného pro odchycení 25 jedinců sysla na veřejném vnitrostátním letišti Vyškov v období 2009-2010. V případě, že výjimka bude povolena, bude následně na Krajském úřadě Jihomoravského kraje podána žádost o vydání stanoviska podle ust. § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Budou-li všechny formální náležitosti v pořádku a voliéra bude splňovat potřebné parametry, bude v jarních měsících uskutečněn odchyt asi 10 jedinců sysla obecného, kteří budou následně umístěni do voliéry. Spolupráce s brněnskou zoologickou zahradou není zajištěna smluvní cestou a péče o voliéru je hrazena z prostředků ZOO Brno.

Zodpovědná osoba:

ZP: Jitka Uhlíková

Realizace:

ZOO Praha: V roce 2009 pokračoval polopřirozený chov sýslů ve voliére. Většina jedinců úspěšně zvládla hibernaci a výhledově bylo zvažováno otevření voliéry v měsíci červenci, po rozmnožení sýslů. Avšak v měsíci červnu byl zjištěn strmý úbytek v počtu přítomných sýslů ve voliére. Pro zjištění počtu přítomných jedinců byl v měsíci červenci proveden odchyt sýslů – odchyceni byli jen 4 jedinci. Odchycení sýsli byli zváženi a byl odebrán jejich trus. Následnou parazitologickou analýzou byla zjištěna přítomnost parazitických prvoků, lamblíí r. *Giardia*. Tato tzv. giardióza (syn. lamblióza) má u různých živočišných skupin různé klinické příznaky a různý dopad na fyziologický stav jedinců. Nelze vyloučit, že toto parazitární onemocnění zapříčinilo úhyn jedinců. Další příčinou mohly být přívalové srážky, které v měsíci červnu postihly území ZOO Praha podobně jako ostatní oblasti ČR. Nebo se také mohlo jednat o kombinaci výše zmíněných faktorů. Realizačním týmem ZP budou zváženy veškeré možné příčiny poklesu početnosti a na jaře, po probuzení zbývajících sýslů ve voliére, bude po dohodě s pracovníky ZOO domluven další postup v realizaci polopřirozeného chovu.

ZOO Brno: Na základě žádosti ZOO Brno byla Správou CHKO Moravský kras povolena výjimka na odchyt 25 jedinců na veřejném vnitrostátním letišti Vyškov v letech 2009-2010. Toto letiště je současně evropsky významnou lokalitou (EVL Letiště Marchanice (CZ0623370)), předmětem ochrany je sysel obecný. Z tohoto důvodu podala ZOO Brno na KÚ Jihomoravského kraje oznámení tohoto záměru s žádostí o stanovisko dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Krajský úřad svým stanoviskem vyloučil významný vliv odchytu na EVL Letiště Marchanice.

Na počátku roku byla na území ZOO Brno vybudována voliéra, která po provedených úpravách nakonec splňovala potřebné technické parametry. Poněvadž se však dostatečný travní pokryv ve voliére vytvořil až v letních měsících, umístění jedinců bylo realizováno až v letním období. V červenci (21. 7. 2009) bylo do voliéry umístěno 10 sýslů (6 samic, 4 samci), kteří byli téhož dne odchyceni na vyškovském letišti. Jedinci se ve voliére aklimatizovali a v říjnu zahájili hibernaci.

3.3 Monitoring stavu populace

RP: A. *Celorepublikový monitoring stávajících populací sysla obecného proběhne v letním (červenec) termínu. Monitoring lokalit bude prováděn realizačním týmem ZP a garanty jednotlivých lokalit. Kromě tohoto centrálního monitoringu budou lokality pravidelně navštěvovány svými garanty, kteří o návštěvě zašlou informaci koordinátoru ZP ve formě „Protokolu kontroly lokality“.*

Zodpovědné osoby: Jan Matějů, Jitka Uhlíková, Petra Nová, garanti lokalit

B. *V roce 2009 bude pokračovat mapování výskytu sysla zejména v oblasti jižní Moravy. Mapování bude probíhat získáváním informací o dosud neznámých lokalitách od garantů sýslích lokalit, kteří v daném regionu působí (Vlasta Škorpíková, Roman Zajíček), od regionálních odborníků, orgánů státní správy a nevládních organizací.*

Realizace:

A. V průběhu roku byly lokality navštěvovány svými garanty, kteří koordinátoru ZP zasílali tzv. „Protokoly kontroly lokality“. V červenci (9.7. - 17. 7. 2009) provedl realizační tým ZP pravidelný monitoring sýslích lokalit. Na jednotlivých lokalitách byl zjišťován počet aktivních jedinců, stav lokality a jejího managementu. Pozornost byla věnována rozmnožování v sýslích koloniích, tedy přítomnosti letošních mláďat. Výsledky monitoringu potvrdily výskyt sýslů na 34 lokalitách ČR (viz následující textový a tabulární přehled lokalit

a odhadů početnosti jednotlivých kolonií). Celková početnost naší sýslí populace je odhadována na 3800 - 3900 jedinců.

Pravidelný monitoring sýslích lokalit byl financován z fondu monitoringu.

B. V roce 2009 byl ověřován výskyt sýsla na dvou „nových“ lokalitách Jihomoravského kraje. Konkrétně se jednalo o vinice u obce Konice a Jaroslavice (okr. Znojmo). Ani na jedné lokalitě nebyl výskyt sýsla potvrzen. Pravděpodobně se jednalo o časově přechodný výskyt malého počtu jedinců.

SEZNAM SOUČASNÝCH A V POSLEDNÍCH DVOU LETECH PRAVDĚPODOBNĚ ZANIKLÝCH KOLONIÍ SYSLA OBECNÉHO

1. **5356 Hodkovice nad Mohelkou** (okr. Liberec), veřejné vnitrostátní letiště, 440 m n. m.
2. **5548 Raná - Hrádek** (okr. Louny), veřejné vnitrostátní letiště, 260 m n. m.
3. **5548 Raná** (okr. Louny), NPR - Raná, západní a jihovýchodní svahy, 310 m n. m.
4. **5551 Roudnice nad Labem** (okr. Litoměřice), veřejné mezinárodní letiště, 220 m n. m.
5. **5555 Mladá Boleslav - Debř** (okr. Mladá Boleslav), u NPP - Radouč, 240 m n. m.
6. **5655 Mladá Boleslav - Bezděčín** (okr. Mladá Boleslav), veřejné vnitrostátní letiště, 240 m n. m.
7. **5743 Karlovy Vary - Olšová Vrata** (okr. Karlovy Vary), golfové hřiště, 590 m n. m.
8. **5743 Karlovy Vary - Olšová Vrata** (okr. Karlovy Vary), veřejné mezinárodní letiště, 600 m n. m.
9. **5850 Velká Dobrá** (okr. Kladno), veřejné vnitrostátní letiště, 433 m n. m.
10. **5853 Praha - Letňany** (okr. Praha-město), veřejné mezinárodní letiště, 270 m n. m.
11. **5957 Kolín** (okr. Kolín), veřejné vnitrostátní letiště, 270 m n. m.
12. **6051 Loděnice - Špičatý vrch** (okr. Beroun), PP - Barrandovy jámy, 390 m n. m.
13. **6351 Dublovice - Chramosty** (okr. Příbram), chatová kolonie a okolní pastviny, 400 m n. m.
14. **6351 Dublovice - Líchovy** (okr. Příbram), louka u hotelu Mana, 350 m n. m.
Na této lokalitě se dlouhodobě vyskytoval malý počet sýslů, zejména z důvodu absence vhodného managementu. Kolonie pravděpodobně zanikla v roce 2008.
15. **6451 Milešov - Trhovky** (okr. Příbram), kemp, 360 m n. m.
16. **6565 Bořitov (okr. Blansko)**, veřejné vnitrostátní letiště, 370 m n. m.
17. **6749 Strakonice** (okr. Strakonice), veřejné vnitrostátní letiště, 420 m n. m.
18. **6765 Brno - Medlánky** (okr. Brno-město), veřejné vnitrostátní letiště, 270 m n. m.
19. **6765 Rozdrojovice** (okr. Brno-venkov), trávníky u hotelu Atlantis (Forum), 280 m n. m.
20. **6768 Vyškov** (okr. Vyškov), veřejné vnitrostátní letiště, 270 m n. m.
21. **6856 Čluněk – Lomy*** (okr. Jindřichův Hradec), vojenská střelnice, 600 m n. m.

22. **6863 Mohelno** (okr. Třebíč), u NPR Mohelenská hadcová step, 350 m n. m.
23. **6866 Újezd u Brna** (okr. Brno-venkov), zahrádkářská kolonie. 240 m n. m.
Přítomnost syslů nebyla v roce 2009 potvrzena. Jedná se však o velice heterogenní oblast záhumenek a je možné, že se sysli přemístili na jiné místo v rámci této oblasti.
24. **6956 Nová Bystřice - Albeř** (okr. Jindřichův Hradec), výcvikové středisko UK, 630 mn. m.
25. **6963 Hrubšice – Biskoupky** (okr. Brno-venkov), naproti PR Nad řekami, 260 m n. m.
26. **6963 Jamolice** (okr. Znojmo), bývalé záložní letiště, 370 m n. m.
27. **6963 Ivančice** (okr. Brno-venkov), areál vodárny, 210 m n. m.
28. **6963 Ivančice - Hrubšice** (okr. Brno-venkov), PR Nad řekami, 260 m n. m.
29. **7066 Velké Pavlovice** (okr. Brno-venkov), vinice směrem na Němčičky, 182 m n. m.
30. **7067 Čejč** (okr. Hodonín), vinice a meze, 183 m n. m.
31. **7068 Kyjov - Milotice** (okr. Hodonín), veřejné vnitrostátní letiště, 200 m n. m.
32. **7068 Svatobořice-Mistřín** (okr. Hodonín), zahrádkářská kolonie, 193 m n. m.
Přítomnost syslů nebyla v roce 2009 potvrzena. Jedná se však o velice heterogenní oblast záhumenek a je možné, že se sysli přemístili na jiné místo v rámci této oblasti.
33. **7167 Břeclav - Ladná** (okr. Břeclav), veřejné vnitrostátní letiště, 170 m n. m.
34. **7263 Jaroslavice** (okr. Znojmo), meze podél hraniční cesty ČR-Rakousko, 230 m n. m.
35. **7263 Křídlovky *** (okr. Znojmo), soukromá zahrada, 190 m n. m.
36. **6965 Hrušovany u Brna** (okr. Brno-venkov) – záhumenky, 184 m n. m.
37. **7063 Miroslav** (okr. Znojmo) – veřejné vnitrostátní letiště, 260 m n. m.
- * Výskyt sysla nebyl v průběhu monitoringu zjištěn, nicméně sysel byl na těchto lokalitách v roce 2009 věrohodně pozorován.

ODHAD POČETNOSTI KOLONÍ SYSLA OBECNÉHO NA JEDNOTLIVÝCH LOKALITÁCH V LETECH 2007 - 2009

Lokalita	Okres	Specifikace lokality	Odhad početnosti (ex.) 2007	2008	2009
Hodkovice nad Mohelkou	Liberec	veřejné vnitrostátní letiště	10	10	10
Raná –Hrádek (EVL)	Louny	veřejné vnitrostátní letiště	50	130	150
Raná	Louny	NPR Raná	300	250	250
Roudnice n. L.	Litoměřice	veřej. vnitr. letiště	100	100	100

Mladá Boleslav-Debř	Mladá Boleslav	u NPP Radouč	20	20	60
Mladá Boleslav-Bezděčín (EVL)	Mladá Boleslav	veřejné vnitrostátní letiště	200	250	350
Karlovy Vary-Olšová Vrata (EVL)	Karlovy Vary	golfové hřiště	40	60	70
Karlovy Vary-Olšová Vrata	Karlovy Vary	veř. mezinárodní let.	50	40	25
Velká Dobrá	Kladno	veřejné vnitrostátní letiště	5	15	15
Praha-Letňany (EVL)	Praha	veř.mezin. let., NPP Praha-Letňany	600	650	600
Kolín (EVL)	Kolín	veřejné vnitr. letiště	40	50	70
Loděnice	Beroun	louky u PP Špičatý vrch -Barrandovy jámy, PCHP Syslí louky	50	50	10
Dublovice-Chramosty	Příbram	chatová kolonie	10	5	5
Dublovice-Líchovy	Příbram	louky u hotelu Mana	5?	0	0
Milešov (EVL)	Příbram	Bor, Loužek - kempy	55	60	70
Bořitov	Blansko	letiště	170	200	200
Strakonice	Strakonice	veřej. vnitr. letiště	60	75	50
Brno - Medlánky	Brno-město	veřejné vnitr. letiště, VKP	120	120	130
Rozdrojovice	Brno-venkov	Okolí hotelu Atlantis	30	0	3
Vyškov-Marchanice (EVL)	Vyškov	veř. vnitr. letiště	600	650	600
Člunek-Lomy	Jindřichův Hradec	vojenská střelnice	5	8	1
Mohelno	Třebíč	přilehlé louky u NPR Mohelenská hadcová step	60	70	60
Újezd u Brna	Brno-venkov	zahrádkářská kolonie	10?	10	0
Nová Bystřice-Albeř	Jindřichův Hradec	výcvik. stř. UK Praha	40	40	55
Hrubšice-Biskoupky	Brno-venkov	pastviny, naproti PR Nad řekami	90	110	230
Ivančice-Hrubšice	Brno-venkov	PR Nad řekami	10	20	35
Ivančice	Brno-venkov	areál vodárny	30	25	10
Jamolice	Znojmo	býv.záložní letiště, PCHP	60	100	150
Velké Pavlovice	Břeclav	vinice	40	40	40
Čejč	Hodonín	vinice	20	20	20
Kyjov – Milotice (EVL)	Hodonín	veřej. vnitrostátní letiště	250	250	400

Svatobořice-Mistřín	Hodonín	zahrádkářská kolonie	15	15	0
Břeclav-Ladná	Břeclav	veřej. vnitř. letiště	25	35	35
Jaroslavice	Znojmo	meze podél hr. s Rak.	10	10	5
Miroslav	Znojmo	veřej.vnitrostátní letiště	*	10	25
Hrušovany u Brna	Brno-venkov	záhumenky	*	100	80
Křídlovky	Znojmo	zahradu rodinného domu	*	1	0?
Celkem jedinců			3180	3599	3908

* lokalita nebyla v roce 2007 známa

3.4. Výzkum

RP: V roce 2009 bude druhým rokem pokračovat řešení tříletého grantového projektu VaV „Výzkum biologie, ekologie a rozšíření sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v kontextu jeho Záchraného programu v České republice“. Hlavním příjemcem projektu je PřF UK, Praha a na projektu se bude podílet realizační tým ZP. V roce 2009 budou pokračovat pedologické analýzy na vybraných lokalitách, dále bude probíhat značkování sýslů pro analýzu demografické struktury na vybraných lokalitách, sběr materiálu pro genetickou a parazitologickou analýzu a sběr materiálu pro hodnocení entomofauny sýslů nor.

Zodpovědná osoba grantového projektu: RNDr. Vladimír Vohralík, CSc., katedra zoologie PřF UK

Realizace:

V roce 2009 byly realizovány výzkumné aktivity tak, jak byly naplánovány. Z dosavadního výzkumu nejsou zatím k dispozici ucelené výsledky. Z tohoto projektu je financováno vydání ZP v dvojjazyčné (česko-anglické) formě. Překlad ZP bude k dispozici na internetových stránkách záchraných programů a publikace bude distribuována mj. na příslušné orgány státní správy a do států s výskytem sysla obecného.

3.5 Výchova a osvěta

V roce 2007 byly na lokalitách, které jsou využívány k rekreačním účelům (Trhovky, Albeř), instalovány informační laminované papírové cedule o syslu obecném. V roce 2009 bude přítomnost cedulí zkontrolována a příp. obnovena.

V roce 2009 je plánováno vydání informačního letáku o biologii, mapování a ochraně sysla obecného.

Zodpovědná osoba: Jitka Uhlíková

Realizace:

- Přítomnost informačních cedulí o syslu obecném na výše uvedených lokalitách byla zkontrolována a v případě potřeby doplněna.
- V roce 2009 byla z finančních prostředků AOPK ČR, nákladem 1000 výtisků vydána informační brožura „Sysel obecný-hlodavec, který nesyslí“. Tato publikace na patnácti stranách podává základní informace o biologii, ekologii a rozšíření tohoto druhu, o příčinách ohrožení a ochraně sysla na území České republiky. Brožura byla prostřednictvím garantů

syslích lokalit distribuována na regionální pracoviště AOPK ČR. V souvislosti s novelou zákona č. 114/1992 Sb. je plánována distribuce brožury na krajské úřady, v jejichž správním území se nachází lokality sysla obecného.

- Televizní reportáž o syslu obecném

Realizační tým ZP se v měsíci dubnu zúčastnil natáčení dokumentární reportáže televize Nova o syslu obecném. Tato reportáž byla 15. 5. 2009 odvysílána v rámci cyklu „Chcete mě?“.

3.6. Ostatní opatření

3.6.1 Doplnění informací o stávajících lokalitách výskytu druhu

RP: V roce 2009 budou doplňovány informace o jednotlivých lokalitách. Zejména se bude jednat o informace o majetkoprávních vztazích u následujících lokalit: Kolín, Bezděčín, Brno-Medlánky, Kyjov-Milotice.

Realizace:

Informace o výše jmenovaných lokalitách byly doplněny.

Ostatní

V následujícím přehledu jsou uvedeny aktivity, které se týkají aktuální situace a záležitostí spjatých s jednotlivými lokalitami.

O1. Veřejné mezinárodní letiště Roudnice nad Labem – v roce 2008 byly ve spolupráci s koordinátorem ZP připravovány relevantní podklady (plán péče, zdůvodnění návrhu vyhlášení, informační tabule) na vyhlášení přírodní památky na ploše letiště. Avšak v dubnu 2009 Krajský úřad Ústeckého kraje zastavil až do odvolání veškeré aktivity směřující k vyhlášení PP. Ve svém zdůvodnění OŽP KÚ uvedl, že není vyřešeno financování péče o lokality soustavy Natura 2000 a dále lze v budoucnu očekávat omezení rozpočtových výdajů Ústeckého kraje. Z těchto důvodů nemůže příslušný odbor garantovat v následujícím období zajištění finančních prostředků pro údržbu ploch s výskytem sysla na roudnickém letišti.

Vedení aeroklubu odmítá příspěvek na sečení letiště jako příliš malý a zastavením procesu vyhlášení PP se výrazně zhoršila komunikace s ním.

O2. Bývalé záložní letiště Jamolice – v roce 2009 byla dokončena registrace této lokality MěÚ Moravský Krumlov jako VKP. Zemědělským obhospodařováním polí v okolí lokality došlo v uplynulých desetiletích k jejímu postupnému priorování a k celkovému zmenšení o 1,5 ha. Z tohoto důvodu bylo domluveno se zemědělským družstvem nevyužívání zmíněných 1,5 ha a jejich zatravnění v roce 2010.

Zodpovědné osoby: garant lokality (Vlasta Škorpíková), Libor Remiš (MěÚ Moravský Krumlov)

O3. Veřejné vnitrostátní letiště Vyškov – v roce 2009 byly pozemky (45ha) letiště, které spravovalo Ministerstvo obrany ČR, nabídnuty k prodeji. Poněvadž požadovaná částka (108 miliónů korun) byla pro aeroklub nedosažitelná a současně se jedná o evropsky významnou lokalitu Letiště Marchanice (CZ0623370, předmětem ochrany je sysel obecný), zažádala AOPK ČR o bezúplatný převod příslušnosti k hospodaření k těmto pozemkům. Žádosti bylo ze strany Ministerstva obrany vyhověno.

O4. Veřejné vnitrostátní letiště Miroslav – v rámci nabídky Pozemkového fondu (PF) byla k prodeji nabízena jako zemědělská půda parcela tvořící většinu plochy miroslavského letiště.

Na PF byl koordinátorem ZP zaslán dopis, ve kterém bylo informováno o výskytu kolonie sysla obecného a jeho ochranných podmínkách. Na základě tohoto dopisu byla příslušná parcela stáhnuta z prodejní nabídky PF.

O5. Veřejné vnitrostátní letiště Strakonice – aeroklubem spravujícím letiště bylo na SCHKO Blanský les zažádáno o povolení výjimky z ochranných podmínek sysla v záležitosti výstavby asfaltové přistávací dráhy a dráhy pojezděcí. Na základě provedeného monitoringu a po zvážení všech okolností byla uskutečněna domluva se SCHKO Blanský les, že výjimka bude za určitých přesně specifikovaných podmínek a následné kontroly povolena. Krajský úřad v této záležitosti vydal vyjádření, že k plánované akci neproběhne zjišťovací řízení k EIA. MŽP shledalo toto stanovisko chybným a převzalo realizaci zjišťovacího řízení.

O6. Veřejné mezinárodní letiště Praha-Letňany – v průběhu roku 2009 bylo uskutečněno několik jednání se zástupci společnosti SIT Prague, a.s. vlastníci pozemky letňanského letiště. Společnost SIT má záměr na zarovnaní a zpevnění přistávací a vzletové dráhy. Po domluvě s OMCHÚ MŽP byly specifikovány podmínky realizace záměru včetně terénního šetření, které by dle získaných výsledků dané podmínky ještě upřesnilo.

O7. Rekonstrukce vodárenského objektu v Ivančicích - Svazek vodovodů a kanalizací Ivančice zažádal o povolení výjimky z ochranných podmínek sysla obecného z důvodu rekonstrukce zdroje Ivančice. Ve spolupráci se SCHKO Pálava byly specifikovány podmínky, za kterých je možné provést rekonstrukci a zajistit další existenci zde přítomné kolonie sysla.

O8. Zahájení řízení ČIŽP v areálu hotelu Atlantis v Brně- Rozdrojovicích – na základě podnětu koordinátora ZP bylo ČIŽP zahájeno správní řízení ve věci porušení ustanovení paragrafu 50 zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění. V areálu hotelu Atlantis byly bez povolení výjimky z ochranných podmínek sysla provedeny stavební úpravy, které s největší pravděpodobností zapříčinily rapidní pokles početnosti kolonie ze 70 jedinců na početnost maximálně 3 jedinců. Je pravděpodobné, že kolonie za této početnosti v brzké době zanikne.

O9. Loděnice – vyhlášení přírodní památky

SCHKO Český kras bylo zahájeno jednání s vlastníky pozemků území, na kterém je připravováno vyhlášení přírodní památky z důvodu ochrany zde přítomné kolonie sysla obecného. Koordinátor ZP se zúčastnil jednání a prezentoval vlastníkům problematiku výskytu a ochrany sysla obecného a jeho záchranného programu.

O10. Jaroslavice

Malá kolonie syslů se nachází u hranice ČR-Rakousko zejména na malé loučce, která je však na rakouském území a v roce 2009 značně zarostla bodláky. Z tohoto důvodu byla kontaktována rakouská nevládní organizace zabývající se ochranou sysla, zda by nebylo možné na této loučce zajistit odstranění bodláků a pravidelný management.

O11. Setkání garantů lokalit sysla obecného

4. 12. 2009 se uskutečnila schůzka garantů syslích lokalit. Na této schůzce byli garanti informováni především o realizaci ZP a o jeho financování, o výsledcích letního monitoringu. Následně byly prodiskutovány problémy na jednotlivých lokalitách.

Shrnutí:

1. Zajištění managementu

V následující tabulce je uvedeno deset nejpočetnějších kolonií sysla obecného na našem území a stav zajištění managementu v roce 2009

Název lokality	Odhad početnosti 2009	Stav managementu + příslušný dotační titul
Praha – Letňany * <i>EVL</i>	600	Uspokojivý + PPK
Vyškov – Marchanice * <i>EVL</i>	600	Uspokojivý
Raná	250	Uspokojivý + PPK, MaS
Kyjov – Milotice * <i>EVL</i>	400	Uspokojivý + PPK
Ml. Boleslav – Bezděčín * <i>EVL</i>	350	Neuspokojivý (nutnost řešení)
Bořítov *	200	Velmi uspokojivý + PPK
Raná – Hrádek * <i>EVL</i>	150	Velmi uspokojivý + NF, PPK
Brno – Medlánky *	130	Velmi uspokojivý + NF
Hrubšice – Biskoupky	230	Velmi uspokojivý + zemědělské dotace
Roudnice nad Labem *	100	Viz O1, travní porost z důvodu nepříznivých půdních podmínek příliš nevzrůstá
Jamolice	150	Uspokojivý + PPK
Hrušovany u Brna	80	Záhumenky, jednotný management není možný

* jedná se o letištní plochy, kde základní management je zajišťován aerokluby. Pro biotopové nároky sysla (výška travního porostu do 15cm) je však nutná vyšší frekvence sečení a často sečení ploch nevyužívaných k leteckému provozu

2. Realizace polopřirozených chovů

Vzhledem k vývoji realizace chovů v pražské ZOO a teprve zahájení chovů v brněnské ZOO není zatím zřejmé, zda se podaří zajistit existenci úspěšných polopřirozených chovů. Realizační tým také naráží na nedostatek zkušeností s touto problematikou.

3. Početnost populace v ČR

V roce 2007 byla celková početnost odhadovaná na 3200 jedinců. V roce 2008 na 3600 jedinců a v roce 2009 na 3800-3900 jedinců (viz tabelární přehled v části 3.3). Krátké časové období realizace ZP (od roku 2008) neumožňuje relevantní hodnocení, nicméně nárůst početnosti je způsoben zejména třemi faktory:

- objevením nových kolonií* – odhad celkové početnosti syslí populace ovlivnilo především objevení vícečetné kolonie u Hrušovany (80 jedinců) v roce 2008
- zajištěním managementu* – na většině lokalit s vícečetnými koloniemi je zajištěn pravidelný management. Vícečetné kolonie v posledních dvou letech vykazují

stabilizovanou početnost nebo pozitivní nárůst početnosti. Výjimkou jsou kolonie u Loděnic v Českém krasu a kolonie na letišti ve Strakonících. U loděnické kolonie se v roce 2009 dramaticky snížila početnost z cca 50 jedinců na cca 10 jedinců. Příčinou byly zřejmě přívalové deště z počátku léta – z tohoto důvodu budou analyzována data z blízké meteorologické stanice. Svůj podíl zde mohl sehrát i nedostatečný management způsobený komplikovanými majetkoprávními vztahy. U strakonické kolonie došlo k poklesu odhadované početnosti z 75 jedinců na jedinců 40. Pravděpodobnou příčinou jsou také přívalové srážky, které na počátku léta postihly tuto oblast.

- c) „*příznivými zimami a jarem*“ – v posledních 2-3 letech neproběhlo nárazové tání velkého množství sněhu a deštivé jaro. Nicméně negativním aspektem se stávají přívalové deště, které, budou-li se pravidelně objevovat, mohou lokálně ovlivnit početnost některých kolonií.

V dohledné době je však možné očekávat zánik některých kolonií, u kterých je krátkodobě nebo i dlouhodobě velice nízká početnost početnost do 10 jedinců (např. vojenská střelnice Člunek-Lomy, areál hotelu Atlantis).

➤ **Závěr:**

Za období realizace ZP má celková sytší populace ČR pozitivní růstovou tendenci. Stěžejní je v tomto směru zajištění managementu na lokalitách s vícečetnými koloniemi. Ke kolísání početnosti kolonií nebo k jejich zániku však může dojít např. z důvodu přívalových dešťů nebo z důvodu jejich příliš nízké početnosti. Problematickou se zatím jeví otázka zajištění existence úspěšných polopřirozených chovů.